

Rijksoverheid

CoronaMelder: de resultaten

De CoronaMelder-app is ingezet om het coronavirus te bestrijden. De app heeft twee doelen:

1. CoronaMelder is een aanvulling op het reguliere bron- en contactonderzoek (BCO). De app bereikt sneller en meer nauwe contacten van mensen die corona bleken te hebben.
2. CoronaMelder gaat de verspreiding van het coronavirus tegen door advies te geven. De app legt je uit wat je kunt doen als je een melding hebt ontvangen.

Rondom de lancering van CoronaMelder is gestart met een doorlopende evaluatie. Die evaluatie onderzoekt:

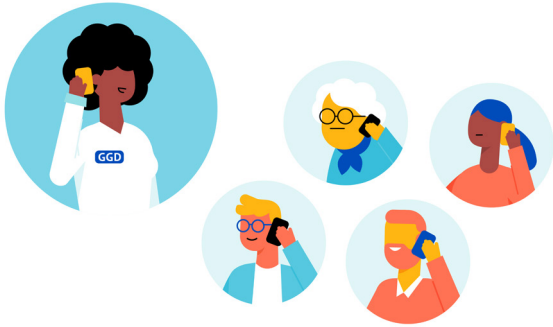
- Of de app de twee doelen behaalt
- Of de app onbedoelde negatieve effecten heeft

De evaluatie geeft ook advies over hoe de app verbeterd kan worden. Bijvoorbeeld door het advies over wat je kunt doen na een melding aan te passen.

Na negen maanden van onderzoek naar CoronaMelder leggen de onderzoekers alle resultaten naast elkaar.

CoronaMelder als aanvulling op het reguliere BCO

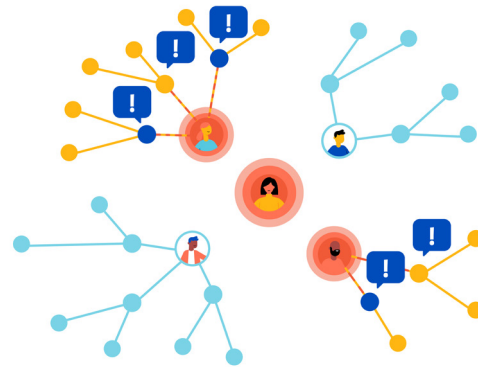

Is CoronaMelder een aanvulling op het reguliere BCO? Die vraag is op 4 manieren te beantwoorden.

1. Er is onderzocht hoeveel mensen na een melding via CoronaMelder een test deden, zonder dat de GGD hen belde om te vertellen dat ze in contact zijn geweest met iemand met corona. Uit die studies volgt de inschatting dat meer dan de helft van deze testaanvragers nooit is gebeld door de GGD. Dit toont aan dat via CoronaMelder meer mensen worden gevonden, die anders niet hadden geweten dat ze mogelijk besmet waren.
2. Er is onderzocht hoeveel mensen een melding van CoronaMelder kregen en daarna een test deden, terwijl ze helemaal geen klachten hadden. Het onderzoek toont aan dat ongeveer 3% tot 4% van de positieve testuitslagen komt van mensen, die bij het aanvragen van de test nog geen klachten hadden. Dit toont aan dat via CoronaMelder meer mensen gevonden worden die besmet zijn. Dat percentage is hoger dan bij een steekproef onder een grote groep mensen. Dat percentage is geschat op 1%.
3. Er is ook onderzocht of CoronaMelder mensen sneller weet te vinden dan het reguliere BCO. Ook dat blijkt vaak zo te zijn. 77% van de mensen die een coronatest aanvraag na een melding van CoronaMelder, was op dat moment nog niet benaderd vanuit het reguliere BCO.
4. Tot slot keken onderzoekers het effect van CoronaMelder op het reproductiegetal, de R.
 - Er zijn gegevens verzameld van welk aandeel het reguliere BCO en CoronaMelder samen hadden in het totaal aantal testaanvragen (tussen eind september 2020 en eind april 2021). Dat wordt geschat op 15% van het totaal aantal aangevraagde testen. Binnen deze groep van 15% kwam 1 op de 10 testaanvragen vanuit CoronaMelder. Bovendien blijkt dat binnen die groep 1 op de 20 positieve testen vanuit CoronaMelder kwam.
 - Het RIVM kijkt naar de afname in het reproductiegetal R als gevolg van testen en traceren via bron- en contactonderzoek en CoronaMelder. Uit die studie blijkt dat testen, bron- en contactopsporing (reguliere BCO) en CoronaMelder samen hebben geleid tot een geschatte afname van het reproductiegetal R met 12,7%: 6,0% door testen, 6,4% door BCO en 0,3%

door CoronaMelder. De berekeningen geven ook de inschatting dat CoronaMelder in de periode december 2020 tot maart 2021 meer dan 15.000 besmettingen en meer dan 200 ziekenhuisopnames heeft voorkomen.

De onderzoekers concluderen dat CoronaMelder een aanvulling is op het reguliere BCO. Er is sprake van een kleine maar merkbare toegevoegde waarde. Deze toegevoegde waarde is gerealiseerd met een groep van naar schatting 2,9 miljoen mensen die CoronaMelder op dit moment (mei 2021) daadwerkelijk gebruikt. Bovendien is het resultaat gerealiseerd in een periode met veel beperkende maatregelen. Mensen hadden in die periode weinig onderling contact. Het is dus niet vreemd dat de toegevoegde waarde van CoronaMelder tijdens de zogenaamde lockdown weliswaar merkbaar maar ook klein is. Het bron- en contactonderzoek blijft de komende tijd van groot belang, zolang nog niet iedereen maximaal beschermd is.

CoronaMelder gaat verspreiding van het coronavirus tegen door advies te geven

Slaagt CoronaMelder erin om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan door advies te geven? Daarvoor is onderzoek gedaan naar de zogenaamde 'adherentie'. Adherentie wil zeggen: de mate waarin mensen de adviezen na een melding opvolgen.

Er is onderzoek gedaan naar het effect van CoronaMelder op het reproductiegetal R. Dit leverde de volgende resultaten op:

1. Het voornemen van gebruikers om de adviezen van CoronaMelder op te volgen is hoog.
2. Of gebruikers van CoronaMelder deze adviezen ook daadwerkelijk opvolgen ('laat je testen' en 'blijf thuis') is duidelijk voor verbetering vatbaar.
3. Het effect van CoronaMelder op het reproductiegetal R van 0,3% zou hoger zijn als meer mensen de adviezen ook daadwerkelijk opvolgen. Dat percentage wordt niet alleen bepaald door de adherentie, maar ook door het aantal daadwerkelijk actieve gebruikers van CoronaMelder.

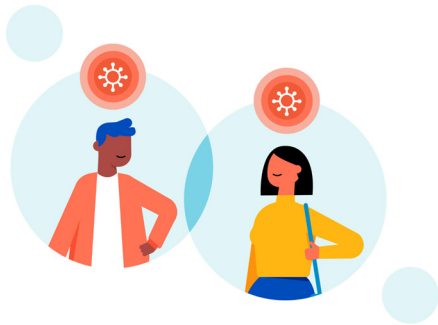

CoronaMelder na versoepelingen en vaccinatie

Er komen steeds meer versoepelingen. Bovendien zijn steeds meer mensen gevaccineerd, maar nog niet iedereen is beschermd. De kans dat je langer dan 15 minuten op minder dan 1,5 meter afstand bent van iemand die besmet is, neemt toe. De toegevoegde waarde van CoronaMelder wordt dan groter. Hoe meer mensen CoronaMelder downloaden, hoe effectiever die wordt.

Daarnaast moet de tijd tussen contact met een besmet persoon en de uitslag van de test korter worden. Zeker wanneer deze persoon positief is en vervolgens in isolatie gaat. Ook zouden mensen zich beter aan de adviezen kunnen houden die CoronaMelder geeft. En dat is haalbaar: mensen zijn meestal van plan de adviezen op te volgen. Bovendien blijkt uit de onderzoeken dat het voornemen om de adviezen op te volgen niet is afgenomen over de tijd. Het voornemen om te 'testen zonder klachten' is zelfs toegenomen.

CoronaMelder en onbedoelde effecten

In de doorlopende evaluatie is gekeken naar eventueel niet-beoogde effecten, dus de onbedoelde negatieve effecten. De onderzoekers vroegen zich af of mensen zich door CoronaMelder onterecht beschermd voelen tegen het virus. Daardoor hielden ze zich misschien minder aan de maatregelen, zoals 1,5 meter afstand houden. Hiervan hebben ze echter geen aanwijzing kunnen vinden. Er is ook onderzocht of CoronaMelder een negatief effect heeft op de processen bij de GGD of huisartsenpraktijken. Dat is niet het geval.

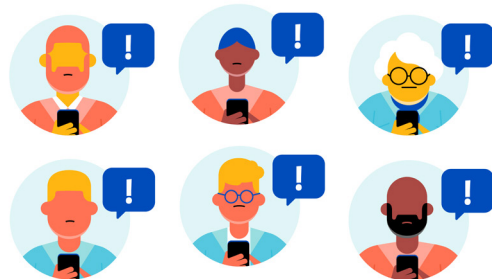
Auteurs

- Prof. dr. Wolfgang Ebbers
- Prof. dr. Lotty Hooft
- Dr. ir. Nynke van der Laan
- Dr. Esther Metting

De uitkomst

De uitkomst is dat CoronaMelder op dit moment een kleine maar merkbare toegevoegde waarde heeft als aanvulling op het reguliere BCO en in het bereiken van nauwe contacten na een positieve testuitslag.

Steeds meer mensen zijn gevaccineerd. Maar nog niet iedereen is beschermd. Nu de samenleving weer heropent, kan CoronaMelder een grotere meerwaarde hebben. Vooral wanneer mensen elkaar weer vaker ontmoeten. De kans dat meer mensen langer dan 15 minuten op minder dan 1,5 meter afstand contact hebben met besmette mensen, neemt toe.

Als CoronaMelder ook de komende periode wordt ingezet, adviseren de onderzoekers op basis van de evaluatie aan om:

- Meer te communiceren over het downloaden en gebruiken én het opvolgen van de adviezen van CoronaMelder. Als meer mensen CoronaMelder downloaden en meer mensen de adviezen beter opvolgen, is CoronaMelder veel effectiever.
- Te zorgen voor minder tijd tussen contact met een besmet persoon en de uitslag van de test. Het proces van risicovol contact naar een melding via CoronaMelder naar een test en de testuitslag moet korter. Zo krijgen gebruikers van CoronaMelder eerder een melding over een risicovol contact. Bij een positieve testuitslag kunnen zij op hun beurt weer sneller andere gebruikers van CoronaMelder waarschuwen. Hoe minder vertraging er is, hoe effectiever CoronaMelder wordt.